

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

องค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง
อำเภอเมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่าง ๆ ที่ค้นหา ต้นตอที่แท้จริงได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไข ปัญหาการทุจริต ที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนง ของทุกองค์กร ที่ร่วมต่อต้านการ ทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริต มาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่ง ได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในกรณี que พบกับการทุจริตที่ไม่ คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับ ปัญหา น้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิด ความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อย กว่าองค์กรที่ไม่มี การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริต มาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้ เป็นส่วนหนึ่ง ของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่ม ภาระงานแต่อย่างใด

องค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการบริหารจัดการความเสี่ยง ในองค์กร จึงได้นำแนวคิดการบริหารความเสี่ยงมาเป็นเครื่องมือดำเนินการเพื่อป้องกันความผิดพลาด ความเสียหาย และความ สูญเสียที่อาจเกิดขึ้นกับภารกิจงานในอนาคต โดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จะเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนธรรมาภิบาล เพื่อลดปัญหาการทุจริตภาครัฐ ตามคำสั่งคณะรักษาความ สงบแห่งชาติ ที่ ๖๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่องมาตรการป้องกันและแก้ไข ปัญหาการทุจริต ประพฤติ มิชอบที่กำหนดให้ทุกส่วนราชการและ หน่วยงานของรัฐ กำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกัน และแก้ไข ปัญหาการทุจริตประพฤติ มิชอบใน ส่วนราชการ และหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาล ในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจาก ทุกภาคส่วน ในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการ ทุจริตประพฤติ มิชอบได้

องค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง จึงได้จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อใช้เป็นกรอบหรือแนวทางพื้นฐานในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงาน ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา

สืบเนื่องจากองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) ได้ประกาศผลคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index : CPI) ประจำปี ๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐ ประเทศไทยได้รับคะแนน ๓๕ คะแนน อยู่ในลำดับที่ ๑๐๑ จากประเทศที่เข้าร่วมประเมินทั้งหมด ๑๗๖ ประเทศ ลดลงจากปี ๒๕๕๘ ซึ่งประเทศไทยมีคะแนน ๓๘ คะแนน อยู่ในลำดับที่ ๗๖ จากประเทศที่เข้าร่วมประเมิน ๑๖๘ ประเทศ ผลคะแนนพบว่า แหล่งการประเมินที่เกี่ยวข้องกับการ อำนวยความสะดวกทางธุรกิจมีคะแนนลดลงอย่างมากในปี ๒๕๕๙ ประเทศไทยมีแหล่งการประเมินที่ คะแนนลดลง ทั้งหมด ๔ แหล่งการประเมิน คือ GI (๒๒ คะแนน) WEF (๓๗ คะแนน) PERC (๓๘ คะแนน) และ EIU (๓๗ คะแนน) โดยแหล่งการประเมินที่มีคะแนนลดลงมากที่สุด คือ GI (-๒๐ คะแนน) รองลงมาคือ WEF (-๕ คะแนน) ซึ่งเป็นแหล่งการประเมินที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ว่าภาคธุรกิจเกี่ยวข้องกับการทุจริตมากน้อยเพียงใดและการสำรวจจากนักธุรกิจที่เข้ามาลงทุนในประเทศว่าภาคธุรกิจ ต้องจ่ายเงินสินบนในกระบวนการต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด

เพื่อเป็นการขับเคลื่อนกลไกภาครัฐ องค์กรบริหารส่วนตำบลรอบเมืองได้ดำเนินการตามคำสั่งคณะกรรมการความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๖๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง มาตรการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบโดยกำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไข ปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ในการตรวจสอบ ฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบได้ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นเครื่องมือหนึ่งในการบริหารเพื่อเสริมสร้างธรรมาภิบาล การทุจริตนอกจากการให้พิจารณาอนุมัติอนุญาต ของทางราชการ ยังมีการทุจริตของการปฏิบัติงานด้านอื่น ๆ

องค์กรบริหารส่วนตำบลรอบเมือง จึงเห็นความจำเป็นที่ต้องมีแนวทางการบริหารความเสี่ยงการทุจริตของทุกภาระงานโดยเฉพาะการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งนายองค์กรบริหารส่วนตำบลรอบเมือง ได้ให้ความสำคัญและถือเป็นนโยบายขององค์กรด้วยการสั่งการให้มีการวางระบบการประเมิน

ส่วนที่ ๒ ประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะ ช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรของ องค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมิน ความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือ ในกรณีที่เกิดการทุจริตที่ไม่ คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือ หากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อย กว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วน หนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

๑.๑ วัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กร

๑) เพื่อลดโอกาสและผลกระทบที่จะทำให้เกิดความเสียหายต่อการดำเนินงานที่อาจ จะเกิดขึ้นใน อนาคตให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้และสามารถควบคุมได้ ตรวจสอบได้อย่างมีระบบ

๒) เพื่อกำหนดมาตรการ กิจกรรมในการจัดการความเสี่ยงและมีการติดตามประเมินอย่าง ต่อเนื่อง

๓) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพบริหารงานขององค์กรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันในการ บรรลุ ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

๔) เพื่อให้บุคลากรได้รับรู้ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการบริหารจัดการความเสี่ยง สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างเป็นระบบในทิศทางเดียวกันการพิจารณาความเสี่ยงการกำหนดประเด็น

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบล รอบเมือง มี มาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยง ก่อนปฏิบัติ งานทุกครั้งและแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติ ของการเฝ้าระวัง ความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มี การรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายใน จะเป็นในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทานเป็นลักษณะ Post-Decision

๓. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของ การควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการ ยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๒ โดยที่ผ่านมา มีการออกแนวทางด้านการควบคุมภายในเพิ่มเติม อีก ๓ ครั้ง คือ ครั้งแรกเมื่อปี ๒๐๐๖ เป็นแนวทางด้านการทำรายงานทางการเงิน Internal Control over Financial Report – Guidance for Small Public Companies ครั้งที่ ๒ เมื่อปี ๒๐๐๙ เป็นแนวทางด้านการ กำกับติดตาม Guidance on Monitoring of Internal Control ครั้งที่ ๓ ในปี ๒๐๑๓ เป็นแนวทางเพิ่มเติม ด้านการควบคุมภายใน Internal Control – Integrated Framework : Framework and Appendices การปรับปรุงในปี ๒๐๑๓ นี้ยังคงยึดกรอบแนวคิดเดิมของปี ๑๙๙๒ ที่กำหนดให้มีการควบคุม ภายในแต่เพิ่มเติม

ในส่วนอื่นๆ ให้ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มเติมเรื่องการสอดส่องในภาพรวมของการกำกับดูแลกิจการ ดังนั้น การควบคุมภายในจึงถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะตอบสนองความคาดหวังของกิจการในการป้องกันเฝ้าระวังและตรวจสอบการทุจริตภายในกิจการ

สำหรับมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ : สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

- หลักการที่ ๑ องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม
- หลักการที่ ๒ คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล
- หลักการที่ ๓ คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน
- หลักการที่ ๔ องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน
- หลักการที่ ๕ องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ : การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

- หลักการที่ ๖ กำหนดเป้าหมายชัดเจน
- หลักการที่ ๗ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม
- หลักการที่ ๘ พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต
- หลักการที่ ๙ ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ : กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

- หลักการที่ ๑๐ ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- หลักการที่ ๑๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม
- หลักการที่ ๑๒ ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ : สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

- หลักการที่ ๑๓ องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ
- หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้
- หลักการที่ ๑๕ มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอกในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุม

ภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ : กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

- หลักการที่ ๑๖ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน
  - หลักการที่ ๑๗ ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม
- ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้อง Present & Function

(มีอยู่จริง และ นำไปปฏิบัติได้) อีกทั้งทำงานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพสำหรับแผนบริหารความเสี่ยงฉบับนี้จะเน้นตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ องค์ประกอบที่ ๒ หลักการที่ ๘ ในเรื่องการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นหลัก

กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดสิ่งที่มีประวัติอยู่แล้วทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

Detective : เฝ้าระวังสอดส่องติดตามพฤติกรรมเสี่ยงทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสนั้นแก่ผู้บริหาร

Preventive : ป้องกันหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนที่พฤติกรรม

Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคยในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือโอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการควบคุมกำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อนและ Rationalization หรือการหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

องค์ประกอบของการทุจริต หรือสามเหลี่ยมทุจริต (The Fraud Triangle)

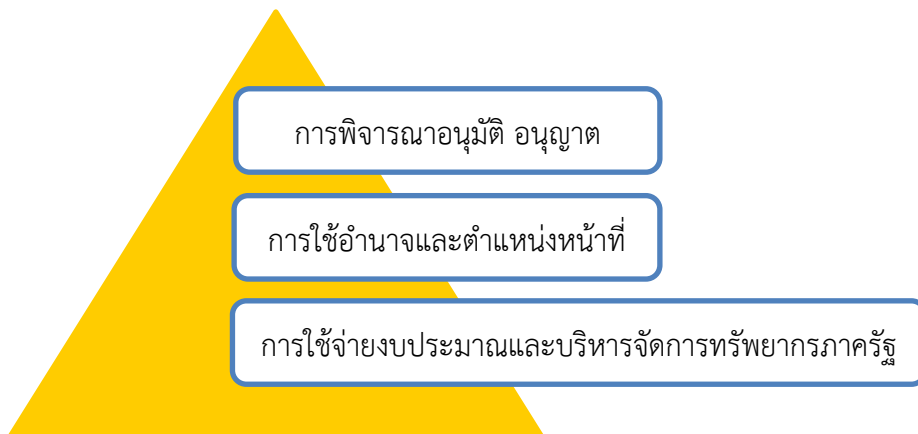
๕. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต แบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริตออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๕.๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต

๕.๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๕.๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการ

ทรัพยากรภาครัฐ

๖. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๕ ขั้นตอน ดังนี้

๑. การระบุความเสี่ยง

๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง

๔. การประเมินควบคุมความเสี่ยง

๕. การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

๑. การระบุความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ องค์การบริหารส่วนตำบล
รอบเมือง อำเภอเมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ลำดับที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
๑	การนำทรัพย์สินของราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว - เจ้าหน้าที่บางรายนำวัสดุอุปกรณ์ของสำนักงานไปใช้ส่วนตัวที่บ้าน และใช้รถยนต์ส่วนตัวในการดำเนินกิจกรรมส่วนตัว	✓	
๒	การยกยอกเงินค่าน้ำประปา ค่าภาษี ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง - เจ้าหน้าที่จัดเก็บค่าน้ำประปา ค่าภาษี ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง จำนวนน้อย โดยให้รับผิดชอบตั้งแต่เริ่มวางแผน การจัดเก็บนอกสถานที่ เตรียมใบเสร็จรับเงิน ออกใบเสร็จ รับเงิน รวบรวมและนำส่งเงินล่าช้า ทำให้ใบเสร็จรับเงิน สูญหาย และไม่ออกใบเสร็จรับเงิน	✓	
๓	การเรียกรับเงิน หรือประโยชน์ตอบแทนอื่น ในการ ขออนุมัติ หรือขออนุญาตต่าง ๆ - เจ้าหน้าที่บางรายเรียกรับเงิน หรือประโยชน์ตอบแทนอื่น ในการขออนุมัติ หรือขออนุญาต ต่างๆ นอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนด		✓

หมายเหตุ : Know Factor คือ ความเสี่ยงที่เคยเกิด คาดว่าจะมีโอกาสเกิดซ้ำสูง หรือมีประวัติอยู่แล้ว

Unknown Factor คือ ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจาก
พยากรณ์ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต

๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	สีเขียว	สีเหลือง	สีส้ม	สีแดง
การนำทรัพย์สินของราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว - เจ้าหน้าที่บางรายนำวัสดุอุปกรณ์ของสำนักงานไปใช้ส่วนตัวที่บ้าน และใช้รถยนต์ส่วนกลางในการดำเนินกิจกรรมส่วนตัว		✓		
การยกยอกเงินค่าน้ำประปา ค่าภาษี ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง - เจ้าหน้าที่จัดเก็บค่าน้ำประปา ค่าภาษี ที่ดินและสิ่งก่อสร้างจำนวนน้อย โดยให้รับผิดชอบตั้งแต่เริ่มวางแผน การจัดเก็บนอกสถานที่เตรียมใบเสร็จรับเงินออกใบเสร็จรับเงินรวบรวมและนำส่งเงินล่าช้า ทำให้ใบเสร็จรับเงินสูญหาย และไม่ออกใบเสร็จรับเงิน		✓		
การเรียกรับเงิน หรือประโยชน์ตอบแทนอื่นในการขออนุมัติหรือขออนุญาตต่าง ๆ - เจ้าหน้าที่บางรายเรียกรับเงิน หรือประโยชน์ตอบแทนอื่นในการขออนุมัติหรือขออนุญาตต่างๆ นอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนด		✓		

หมายเหตุ :

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคนหลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอนจนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมากเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอกคนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจนไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิด หรืออย่างสม่ำเสมอ

๓. เมทริกซ์ระดับความเสี่ยง

ตารางที่ ๓ เมทริกซ์ระดับความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการระงับ	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยงรวมจำเป็น x รุนแรง
การนำทรัพย์สินของราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว - เจ้าหน้าที่บางรายนำวัสดุอุปกรณ์ของสำนักงานไปใช้ส่วนตัวที่บ้าน และใช้รถยนต์ส่วนตัวในการดำเนินกิจกรรมส่วนตัว	๒	๒	๔
การยกยอกเงินค่าน้ำประปา ค่าภาษี ที่ดิน และ สิ่งก่อสร้าง - เจ้าหน้าที่จัดเก็บค่าน้ำประปา ค่าภาษี ที่ดินและสิ่งก่อสร้างจำนวนน้อย โดยให้รับผิดชอบตั้งแต่เริ่มวางแผนการจัดเก็บนอกสถานที่เตรียมใบเสร็จรับเงินออกใบเสร็จรับเงินรวบรวมและนำส่งเงินล่าช้าทำให้ใบเสร็จรับเงินสูญหายและไม่ออกใบเสร็จรับเงิน	๒	๒	๔
การเรียกรับเงินหรือประโยชน์ตอบแทนอื่นในการขออนุมัติหรือขออนุญาตต่างๆ - เจ้าหน้าที่บางรายเรียกรับเงิน หรือประโยชน์ตอบแทนอื่น ในการขออนุมัติ หรือขออนุญาตต่างๆ นอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนด	๒	๒	๔

๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง ได้นำค่าความเสี่ยงรวม (ความจำเป็น x ความรุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริตว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการสอดคล้องเป้าหมายในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ คือ

ระดับดี : จัดการได้ทันทีทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยงไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียหายทางการเงิน

ระดับพอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่มีบางครั้งที่ยังจัดการไม่ได้กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กรแต่ยอมรับได้มีความเข้าใจ

ระดับอ่อน : จัดการไม่ได้หรือได้เพียงส่วนน้อยการจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่ายมีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
การนำทรัพย์สินของราชการไปใช้ประโยชน์ ส่วนตัว - เจ้าหน้าที่บางรายนำวัสดุอุปกรณ์ของ สำนักงานไปใช้ส่วนตัวที่บ้าน และใช้รถยนต์ ส่วนกลางในการดำเนินกิจกรรมส่วนตัว	พอใช้	✓		
การยกยอกเงินค่าน้ำประปา ค่าภาษีที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง - เจ้าหน้าที่จัดเก็บค่าน้ำประปา ค่าภาษี ที่ดิน และสิ่งก่อสร้างจำนวนน้อย โดยให้รับผิดชอบตั้งแต่เริ่มวางแผนการจัดเก็บนอกสถานที่เตรียมใบเสร็จรับเงิน ออกใบเสร็จรับเงิน รวบรวมและนำส่งเงินล่าช้า ทำให้ใบเสร็จรับเงินสูญหาย และไม่ออกใบเสร็จรับเงิน	พอใช้		✓	
การเรียกรับเงินหรือประโยชน์ตอบแทนอื่นในการขออนุมัติหรือขออนุญาตต่าง ๆ - เจ้าหน้าที่บางรายเรียกรับเงิน หรือประโยชน์ตอบแทนอื่นในการขออนุมัติหรือขออนุญาตต่างๆ นอกเหนือจากที่กฎหมาย กำหนด	พอใช้	✓		

๕. การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

ตารางที่ ๕ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยงการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

ลำดับ ที่	โครงการ/ กิจกรรม	ประเด็น/ขั้นตอน การดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยง ที่อาจจะเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยงที่อาจมี ผลกระทบ/กระตุ้นให้ เกิดการทุจริต	การควบคุม/ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับความเสี่ยง						มาตรการป้องกัน เพื่อไม่ให้เกิดเหตุ	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ
						ไม่ มี	ต่ำ มาก	ต่ำ	กลาง	สูง	สูง มาก		
๑	โปรดระบุชื่อ โครงการ (ถ้ามี)	การนำทรัพย์สิน ของทางราชการ ไปใช้ประโยชน์ ส่วนตัว	มีเจ้าหน้าที่บางราย นำวัสดุอุปกรณ์ของ สำนักงาน ไปใช้ ส่วนตัวที่บ้าน และ ใช้รถยนต์ส่วนกลาง ในการดำเนิน กิจกรรมส่วนตัว	๑. ห้องเก็บพัสดุมีที่ สำหรับเก็บพัสดุไม่ เพียงพอ ๒. บุคลากรส่วนใหญ่ ไม่ทราบหรือรับรู้ถึง วิธีการในการขอยืม ใช้ทรัพย์สินของ องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น	ระเบียบ กระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อ จัดจ้างและการ บริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐							๑. จัดทำทะเบียน คุมทรัพย์สินของ ราชการ ๒. สร้างจิตสำนึก ในการ แยกแยะประโยชน์ ส่วนตนและ ประโยชน์ส่วนรวม ๓. จัดทำคู่มือการใช้ ทรัพย์สิน ทาง ราชการ องค์การ บริหาร ส่วนตำบล รอบเมือง	จำนวนเรื่อง ร้องเรียนการนำ ทรัพย์สิน ราชการไปใช้ ประโยชน์ ส่วนตัว
๒	โปรดระบุชื่อ โครงการ (ถ้ามี)	การยกยอกเงิน ค่าน้ำประปา ค่า ภาษีที่ดินและ สิ่งก่อสร้าง	มีเจ้าหน้าที่จัดเก็บค่า น้ำประปา ค่าภาษี ที่ดินและ สิ่งก่อสร้าง จำนวนน้อยโดยให้ รับผิดชอบตั้งแต่เริ่ม วางแผนการจัดเก็บ นอกสถานที่เตรียม ใบเสร็จรับเงินออก ใบเสร็จรับเงิน รวบรวมและนำส่ง เงินล่าช้าทำให้	๑. ผู้บังคับบัญชาขาด การควบคุมอย่าง ใกล้ชิดไว้วางใจ ๒. ขาดการแบ่งแยก หน้าที่ระหว่างการ รับเงินและ รวบรวมเงิน ๓. เจ้าหน้าที่มีปัญหา ทางการเงิน							๑. แจ้งผู้เสียค่า น้ำประปา ค่าภาษี ที่ดินและ สิ่งก่อสร้าง ให้มา ชำระที่ที่ทำการ องค์การบริหาร ส่วนตำบล ๒. ผู้บังคับบัญชามี การควบคุม และ ติดตามการทำงาน อย่างใกล้ชิดและ	จำนวนเรื่อง ร้องเรียนการ ยกยอกเงินค่า น้ำประปาค่า ภาษีที่ดินและ สิ่งก่อสร้าง	

ลำดับ ที่	โครงการ/ กิจกรรม	ประเด็น/ขั้นตอน การดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยง ที่อาจเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยงที่อาจมี ผลกระทบ/กระตุ้นให้ เกิดการทุจริต	การควบคุม/ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับความเสี่ยง						มาตรการป้องกัน เพื่อไม่ให้เกิดเหตุ	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ	
						ไม่มี	ต่ำ มาก	ต่ำ	กลาง	สูง	สูง มาก			สูง สุด
			ใบเสร็จรับเงินสูญ หายและไม่ออกใบ เสร็จรับเงิน										กำชับให้เจ้าหน้าที่ ปฏิบัติตามระเบียบ อย่างเคร่งครัด ๓.ดำเนินการจัดหา เจ้าหน้าที่ปฏิบัติ หน้าที่เพิ่มหรือมอบ หมายเจ้าหน้าที่ ผู้อื่นมาช่วย ปฏิบัติงาน	
๓	โปรดระบุชื่อ โครงการ (ถ้ามี)	การเรียกรับเงิน หรือประโยชน์ ตอบแทนอื่น ใน การขออนุมัติ หรือขออนุญาต ต่าง ๆ	เจ้าหน้าที่บางราย เรียกรับเงิน หรือ ประโยชน์ตอบแทน อื่นในการขออนุมัติ หรือขออนุญาต ต่างๆ นอกเหนือจาก ที่กฎหมายกำหนด	๑.ผู้บังคับบัญชาขาด การควบคุมอย่าง ใกล้ชิดไว้วางใจ ๒.แผนผังขั้นตอน การปฏิบัติงานไม่ ละเอียดชัดเจนและ ขาดการ ประชาสัมพันธ์									๑.จัดทำคู่มือการ ปฏิบัติงานแผนผัง ขั้นตอนการ ปฏิบัติงานให้ ละเอียดชัดเจนและ เผยแพร่ให้ เจ้าหน้าที่ใน หน่วยงานได้รับ ทราบและถือ ปฏิบัติให้เป็น แนวทางเดียวกัน ๒.ผู้บังคับบัญชามี การควบคุมและ ติดตามการ ทำงาน อย่างใกล้ชิดและ กำชับให้เจ้าหน้าที่ ปฏิบัติ ตาม ระเบียบอย่าง เคร่งครัด	จำนวนเรื่อง ร้องเรียนการ เรียกรับเงินหรือ ประโยชน์ตอบ แทนอื่นในการ ขออนุมัติหรือขอ อนุญาตต่าง ๆ นอกเหนือจากที่ กฎหมายกำหนด

๖. การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

ตารางที่ ๖ แบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

ชื่อโครงการ/กิจกรรม	(โปรดระบุถ้ามี)
ประเด็น/ขั้นตอน/กระบวนการดำเนินงาน	การนำทรัพย์สินของราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว
เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น	มีเจ้าหน้าที่บางรายนำวัสดุอุปกรณ์ของสำนักงานไปใช้ส่วนตัวที่บ้าน และใช้รถยนต์ส่วนบุคคลในการดำเนินกิจกรรมส่วนตัว
มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริต	๑. จัดทำทะเบียนคุมทรัพย์สินของราชการ ๒. สร้างจิตสำนึกในการแยกแยะประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม ๓. จัดทำคู่มือการใช้ทรัพย์สินทางราชการองค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง
ระดับความเสี่ยง	ปานกลาง
สถานการณ์ดำเนินการจัดการความเสี่ยง	☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เฝ้าระวังและติดตามต่อเนื่อง ☐ เฝ้าระวังและติดตามต่อเนื่อง ☐ ต้องปรับปรุงมาตรการป้องกันการทุจริตให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ☐ เหตุผลอื่นๆ (โปรดระบุ) .....
รายละเอียดข้อมูลการดำเนินงาน	
ตัวชี้วัด	จำนวนเรื่องร้องเรียนการนำทรัพย์สินราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว
ผลการดำเนินงาน	
ผู้รายงาน	
สังกัด	
วันเดือนปีที่รายงาน	

ชื่อโครงการ/กิจกรรม	(โปรดระบุถ้ามี)
ประเด็น/ขั้นตอน/กระบวนการดำเนินงาน	การยกยอกเงินค่าน้ำประปา ค่าภาษีที่ดินและสิ่งก่อสร้าง
เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น	มีเจ้าหน้าที่จัดเก็บค่าน้ำประปา ค่าภาษีที่ดินและสิ่งก่อสร้างจำนวนน้อย โดยให้รับผิดชอบตั้งแต่เริ่มวางแผนการจัดเก็บนอกสถานที่เตรียมใบเสร็จรับเงิน ออกใบเสร็จรับเงิน รวบรวมและนำส่งเงินล่าช้า ทำให้ใบเสร็จรับเงินสูญหาย และไม่ออกใบเสร็จรับเงิน
มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริต	๑. แจ้งผู้เสียค่าน้ำประปา ค่าภาษีที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ให้มาชำระที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล ๒. ผู้บังคับบัญชามีการควบคุมและติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิดและ กำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ๓. ดำเนินการจัดหาเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่เพิ่มหรือมอบหมายเจ้าหน้าที่ผู้อื่นมาช่วยปฏิบัติงาน
ระดับความเสี่ยง	ปานกลาง
สถานการณ์ดำเนินการจัดการความเสี่ยง	☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เฝ้าระวังและติดตามต่อเนื่อง ☐ เฝ้าระวังและติดตามต่อเนื่อง ☐ ต้องปรับปรุงมาตรการป้องกันการทุจริตให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ☐ เหตุผลอื่นๆ (โปรดระบุ) .....
รายละเอียดข้อมูลการดำเนินงาน	
ตัวชี้วัด	จำนวนเรื่องร้องเรียนการนำทรัพย์สินราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว
ผลการดำเนินงาน	
ผู้รายงาน	
สังกัด	
วันเดือนปีที่รายงาน	

ชื่อโครงการ/กิจกรรม	(โปรดระบุถ้ามี)
ประเด็น/ขั้นตอน/กระบวนการดำเนินงาน	การเรียกรับเงินหรือประโยชน์ตอบแทนอื่น ในการ ขออนุมัติหรือขออนุญาตต่างๆ
เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น	เจ้าหน้าที่บางรายเรียกรับเงินหรือประโยชน์ตอบ แทนอื่นในการขออนุมัติหรือขออนุญาตต่างๆ นอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนด
มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริต	๑. จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานแผนผังขั้นตอนการ ปฏิบัติงานให้ละเอียดชัดเจนและเผยแพร่ให้ เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานได้รับทราบและถือปฏิบัติให้ เป็นแนวทางเดียวกัน ๒. ผู้บังคับบัญชามีการควบคุมและติดตามการ ทำงานอย่างใกล้ชิด ชัดและกำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติ ตามระเบียบอย่างเคร่งครัด
ระดับความเสี่ยง	ปานกลาง
สถานการณ์ดำเนินการจัดการความเสี่ยง	☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เฝ้าระวังและติดตามต่อเนื่อง ☐ เฝ้าระวังและติดตามต่อเนื่อง ☐ ต้องปรับปรุงมาตรการป้องกันการทุจริตให้ เหมาะสมยิ่งขึ้น ☐ เหตุผลอื่นๆ (โปรดระบุ) .....
รายละเอียดข้อมูลการดำเนินงาน	
ตัวชี้วัด	จำนวนเรื่องร้องเรียนการนำทรัพย์สินราชการไปใช้ ประโยชน์ส่วนตัว
ผลการดำเนินงาน	
ผู้รายงาน	
สังกัด	
วันเดือนปีที่รายงาน	